

Zaur USTAC

ƏLİŞ VƏ ANNA

(Poema)

Bakı – 2018

Zaur USTAC

“ƏLİŞ VƏ ANNA” (Poema)

Bakı, “USTAC.AZ” nəşrləri, 2018, 59 səh.

Kod: EK-021-04- MZM-14 -20-18

Bildiyiniz kimi 2022 – ci ildə, təxminən Aprelin 20-21- də Əliş bəy Kərəmlinin (onu Avropada Alis kimi tanıyırlar) anadan olmasının 700 ili tamam olur. Poema görkəmli memar Şamaxılı Əliş bəy Sübhan oğlu Kərəmli-Şirvaninin anadan olmasının 700 illiyi münasibəti ilə qələmə alınmışdır. Ümumilikdə bu kitab Əliş bəyin əziz xatirəsinə ithaf olunur. Ruhu şad olsun... Elektron Kitab (Y-30-EK-21-ZU) Zaur Ustac yaradıcılığının 30 illik yubiley tədbirləri çərçivəsində nəşr olunur.

İSBN: 978-9952-8298-9-10

© Zaur USTAC, 2018.

ŞÜKRANLIQ

Salam olsun Sənə, ey gözəl insan,
Min şükür Haqqa ki, haqqa çatmısan.
Hələ görünməyib, olsun belə hal,
Bir kitab oxuyan görə qeylü-qal.
Bütün ürfan əhli bu rəydə yekdil,
Kitab sayəsində zənginləşir dil.
Şükür Yaradana qılıbdır imkan,
Belə bir görüşü edib əрмаğan.
Hər yeni fürsəti mənə verəndə,
İlkin şükrü-səna bitir dilimdə.
Əlində tutduğun bir yığın kağız,
Kitab olacaqdır dindikcə ağız.
Qutlu yaranışın əşrəfi insan,
Ali olduğunu xatırla hər an.

And gəldi qələmə, qələm tutana,
Qafillər oyana, bəlkə utana.
Oxumaq öyrətdi, yazmaq öyrətdi,
Quruca taxtadan bir dil ürətdi.
Kağızı müqəddəs bilmişik hər vaxt,
Üstündə canlı söz yaşayır həyat.
Şükür bu nemətə, şükür qismətə,
İstərəm bu paydan hamıya yetə.
Şükür Yaradana, neçəki sağam,
Onun sarayında Sizə qonağam.
Mən yazım, bulaqlar süzölsün gölə,
Mirvari kəlmələr düzölsün dilə.
Min şükür Haqqa ki, dil verib bizə,
Sizinlə görüşə yol verib bizə...

TÖVHİD

Uca Yaradanın tək olduğuna,
Nə badə qəlbində şübhə oyana.
Çün, əgər olsaydı xilaf qeyrisi,
Bunu anlayardı mütləq birisi.
Günəşin saati, ayın saati,
Çox dəqiq döndərir, tüm kainatı.
Elə qurulub ki, nizam məhvəri,
Gecəylə gündüzün səhv düşməz yeri.
Zərrədən ən böyük ulduza qədər,
Bir “ol”- a bağlısa, onda nə kədər...
Həmd olsun Allaha, tanıyıq onu,
Hər kəlmə başında anırıq onu.
Təkdir ehtiyacsız, biz ona bağlı,
Bunca dərk eyləyə, insanın ağı...

ƏDL

Şükür Yaradanın ədalətinə,
O Adil Allahın mərhəmətinə.
Elə bölüşdürüb, elə paylayıb,
Hamı qismətindən çox razı qalıb.
Duyuram içini şübhə gəmirir,
Xəyalın hardasa narazı gəzir.
Gəl, tamam səmimi olaq bu ara,
Ağlından razıdır hər bir avara.
Ağlı elə bölüb, verib Yaradan,
Heç kim öz ağlından deyil bədgüman.
İlahi hikmətin qüdrətinə bax,
Ağıldan kəmlər də deyilmiş axmaq.
Arif işarədən anlar hikməti,
Heç kim bu xüsusda yeməz möhnəti...

NÜBÜVƏT

Salam olsun Sənə, ey “Haqqın səsi”,

Cəlal sahibinin seçkin bəndəsi.

Məhəmməd Mustafa(s.o), Haqqın nəbisi,

Bütün kainatın son əfəndisi.

Haqqın yer üzünə müjdəsi, andı,

Haqqın yer üzündə qoşa qanadı.

Salam olsun Sənə, kitab sahibi.

Salam olsun, Sənə sonuncu nəbi.

“Qurani –Kərimi” bizə gətirən,

Haqqın kəlamını bizə yetirən,

Xatəmül-Ənbiya hökm edibdi Haqq,

Höküm sahibinə məxsus höküm, haqq.

Salam yer üzünün işığı, nuru,

Ey höküm sahibi, bu nuru qoru.

İMAMƏT

Nübüvət odundan nur alan işıq,
Atadan, babadan belə duymuşuq.
Rəsulun dizinin dibindən çıxan,
Çeşmədir heç kimə gəlməyib ziyan...
Nümunə olubdur cümlə cahana,
Əlbətdə, aiddir arif olana.
İmamət cığırdır Haqqa aparır,
Əlbət, qaynağını Haqqımdan alır.
Dəmiri dəmirçi oğlu bilən tək,
Bu elmi ən doğru yoldan öyrənək...
İstəməm bu yolda çaşqınlıq ola,
İncəcik bir fidan nahaqdan sola.
Elmin şəhərinin təkdir qapısı,
Bu işin belədir təməl, yapısı...
Salam olsun Sənə ey Əhli-beyt,
Allahım bu yolu daha rəvan et...

MƏAD

Müəllim verdiyi dərsi soran tək,
Əlbətdə, imtahan günü gələcək.
Sanma, kainatın yoxdu sahibi,
Boşuna gəlməyib bu qədər nəbi...
Hələki dəvət var, açıqdır qapın,
Dərک eylə dünyanı, Allaha tapın.
Həqiqi elmdən bir damla dadan,
Heç zaman dönməyib, bu doğru yoldan.
Bu yolun mənşəbi, elə mənbəyi,
Burda kəsilibdir elmin göbəyi...
Haqq ilə batilin mayası eyni,
İkiyə bölünmüş bir yolun sonu...
Qəzavü-qədəri qılma bəhanə,
Faili-muxtar tək gəldin cəhanə...

NAMAZ

Namaz Haqq əmridir - bizə faydalı,

Dəstəmaz vacibdir, mütləq olmalı.

Namaz bənzədilib evmizdə çaya,

Gərəkdir beş kərə girək bu suya...

Ruhumuz arınsın, pak olsun bədən,

Təkbirdə əlləri asmayaq göydən.

Qüsulu, abdəsti, tam əməlləri,

Mat qoyub dünyada tüm alimləri.

Heç nə əksik deyil, yox bircə artıq,

Namazdan həyatın dərsin alırıq.

İmkan et, xərcləmə boşa zamanı,

Həyat elə zaman, zamanın anı.

Çalış ki, ötürmə bircə azanı.

Ac qoyma nə ruhu, nə də əzanı...

ZƏKAT

Əgər istəyirsən ruzi - bərəkət,

Gərəkdir vaxtında verilə zəkət..

Bilirəm, burada qaçdı dodağın,

Düşündün ki, şair çıxartdı ağın...

Ancaq, tam səmimi, gəl, mənə inan,

Kimsəyə fayda yox zəkatsız maldan...

Sən verdin, vermədin çıxacaq o mal,

ÖZÜN ƏLİNLƏ VER, SAVABINI AL...

XÜMS

Zəkatla malını qoruyan insan,

Xümslə canını qorumalısan.

Zəkat mala paklıq gətirdiyi tək,

Xüms də canını hifz eyləyəcək...

Sonra loğman, təbib gəzməsin deyə,

LAZIMDI, HEÇ KİMSƏ XÜMSÜ YEMƏYƏ...

HƏCC

Haçansa ibrətə duysan ehtiyac,

İlahi əmr var – yolun olsun hac...

Dünyanın mərkəzin ziyarət eylə,

Könül sarayını imarət eylə.

Zəm-zəm çeşməsində yuyulsun üzün,

MƏAD SƏHNƏSİNƏ ALIŞSIN GÖZÜN...

CİHAD

Cihad bizimlədir dandan qüruba,
Çoxunun dilində bitibdi “toba”.
Yaradan dərs verər insan oğluna,
Min rəhmət diləyək Ağaoğluna...
Ruhuyla söhbəti edib neçə kəs,
Ruhu neçə kərə olub qonağı,
Edim, etməyimlə dolu otağı...
Bu bir nümunədi, hamımız belə,
Cihad qadağadır, nəfsə, dilə...
Cihad eşidən tək, qavğa düşünən,
CİHADDA ÖZÜNLƏ DÖYÜŞMƏLİSƏN...

ƏMR-BƏ-MƏRUF

Şükür Yaradana, Sən hikmətə bax,

Xeyir əməllərə daim tut çıraq.

Vacib buyurulub hər müsəlmana,

Gərəkdir xeyirə vəsilə ola.

Yaxşılıq əlindən gəlmirsə əgər,

Pislik də eləmə, başına gələr...

Fəqət, bu vacibdir, gərək biləsən,

Xeyirə çağırıb, dəvət edəsən.

Bu vacib əməldir, gərəkdir bilək,

Xeyirə çağıraq, xeyir öyrədək...

NƏHY-ƏZ-MÜNKƏR

Vicdanın yerini əzada gəzən,
Haqqa inananın ümidin üzən,
Bu vacib əməli unutma heç vaxt,
Əbədi deyildir, heç bir tacü – taxt...
Özünü müsəlman tanıdan kəsin,
Gərəkdir yanında pislilik olmasın.
Pis işdən çəkənsin, həm çəkəndirsən,
Bunu bilən yoxsa, qoy belə bilsin...
Yoldan ötəni də qoruyun şərdən,
Özünüz haqdada düşünün hərdən...

TƏVƏLLİ

Allahın dostları dostun olmalı,
İlk əvvəl Allahın dostların tanı.
Cəlal sahibinə şərikin qoşmayan,
Nəbiyə, İmama şəksiz inanan,
Müslimi müslimin qardaşı bilən,
Mübarək İslamın yoluyla gedən...
Oturub –durduğun olsa bu şəxslər,
Kimsəyə toxunmaz səndən bir xətər.
Çevrəndə dostların dinsə elmdən,
Hər dəm dürr tökülsə əgər dilindən,
Nə xoş halımıza, bəxtəvərlik biz,
Allahın dostların dost seçərik biz...

TƏBƏRRİ

Cəlal sahibinə şəriq qoşanlar,
Onun dostlarına pis yanaşanlar,
Əndazəni pozub, həddin aşanlar,
Yersiz körüklənib, coşub daşanlar,
Belə adamlardan uzaq dolan, gəz,
Hədsizdən kimsəyə bir xeyir gəlməz...
Bu Haqqın əmridir, qarşı gəlmərik,
Allahın düşmənin düşmən bilərik...

MÜNACAT

Şükürdən güc alıb sözüm, söhbətim,
Səndən gizli deyil, şəksiz niyyətim.
Qəlblərdə olanı görüb, bilənsən,
Kimə nə lazımdı onu verənsən.
Yazar, ancaq yazar demişəm hər dəm,
Əgər söz sahibi eyləsə hərdəm.
Qələmə and içən uca Yaradan,
Münacata çıxıb bu qələmtutan...
Əllərim göydədir, dilim duada,
Dua eyləyirəm qohuma, yada...
Şamaxı torpağı qədimdən qədim,
Xaqnisi mənim, Nəsimi mənim...
Başqa bir dühanı gəzirəm burda,
Tarixin kələfin çözurəm burda...
Üstündə durduğum bu köhnə körpü,
Yüz illər əvvələ atacaq törpü...

Yazda da gəlmişəm, qışda da bura,
İçimdə bir ocaq möhtacdır qora.
Hər şey çin-çin durub ruhun rəfində,
Kəlmələr sıraya durub dilimdə...
Bir türlü “Bismillah” edə bilmirəm,
Yeddi yüz əqdəmə gedə bilmirəm...
Ruhuma qanad ver Adil Allahım,
Bir kərə o günə gedim qayıdım...
Bu köhnə körpünün daşı danışsın,
Otların qurusu, yaşı danışsın.
Düz yeddi əsrdir şahidlik edən,
Bu körpü bir namə versin himindən...
Ey bütün gizlindən agah Allahım,
Dağları, daşları yandırıb ahım.
Xeyirə yozulu nişan ver mənə,
Şübhəsiz bəllidir hamısı Sənə...
Nə, harda, kimindir tək bilən Sənsən...
Kimə nə lazımdır onu verənsən...

ÜSULİ-İLTİMAS

Səndən istəmirəm nə şöhrət, nə şan.
Səndən istəmirəm beş günlük ad-san.
Var dövlət, saraylar deyil şəkərim,
Öz əlim, ayağım olsun nökrəm...
Niyətim bəllidir, istəyim dəqiq,
Ustac heç istəməz nə altun, əqiq...
Mustafa oğlunun istəyi təkdir,
Zaurun arzusu dəqiqdir, yekdir...
Nurundan ruhuma çilə bir mərrə,
İynənin yıldızı olsun pəncərə.
Zərindən zərrəcik düşsün qəlbimə,
Aydınlıq, fərahlıq versin əqlimə.
Ərmək istəyirəm, həmin günlərə,
Varmaq istəyirəm, uzaq dünlərə...
Elmin qapılarını üzümüzə aç,
O güllü bağçandan bir az ətir saç.
Ruhumuz məst olsun, olsa da anlıq,
Dili tərək etməsin bir an şükranlıq...

DƏDƏM QORQUD

Sinəmdə Qopuzum yoxdu, neyləyim,
Simlərə toxunub, mədət umardım...
Dədəm Qorqud ruhu, kömək ol mənə,
Qopuzun namına, Sazın xətrinə...
Bir xışma torpağın, daşın xətrinə,
Yanmayan qurunun, yaşın xətrinə...
Ərlərə ad verib, san saylamısan,
Boylara yol verib, boy boylamısan...
Kamanın xətrinə, oxun xətrinə,
Əslində var olan yoxun xətrinə,
Bir ümid çırağı yandır bu axşam,
Mələklər bilir ki, xeyli bihuşam...
Bilirəm o yolçu obandan keçib,
Bəlkə məzarbaşı qonağın olub...
Bilirəm, söhbətin olub onula,
Nəyi bölüşmüşüz, bölüş mənimlə...

ŞAH İSMAYILA RƏHMƏT

Ruhuna min rəhmət Şeyx oğlu Şahım...

Sinəmi dağlayır köksümdə ahım...

Nə qədər çəksək də əzab, əziyyət,

Sözsüz, bir gün doğar, Şəmsi – fəzilət.

Param-parça olub Türkmən elləri,

Min şükür yaşayır yenə dilləri...

Hər dəfə rəhmətlə anırıq Sizi,

Duyduqca şipşirin öz dilimizi...

Qurduğun səltənət bu gün də yaşar,

Könül əngəl bilməz, sərhədi aşar...

Kərkükdə bir əsgər qardaş deyirsə,

Pakistan paşası sirdaş deyirsə,

Bunun təməlində sənin əlin var,

Ariflər adını rəhmətlə anar...

ƏCDADI ANMAQ

Ustaclıyam, əlim ərşi-əlada,
Bu nə sitəm, millətim nə bələda!?
Ta Şamdan, Sivasa oylağım olub,
Qaradağ, Qarabağ oymağım olub...
Araza heç məhəl qoymayıb onlar,
Ərdəbil, İrəvan yol sürüb onlar...
Qarqarın yatağı olub yurd yeri,
Əcdadın otağı olub qurd yeri...
Qutlu əcdadların övladıyıq biz,
Dünyanın dörd yanı olub evimiz...
İndi yurd yerinin daşı ağlayır...
Gözsüz qurd pirimin başı ağlayır...
Ey qutlu əcdadın qutlu övladı,
Gərək qoruyasan bu şanlı adı...

HÜRRİYYƏT

Min şükür hürriyyət ocağımız var,

Kölgəlik bir fidan ağacımız var...

Ey uca Yaradan Sən qoru bizi,

Daim, qaim eylə hürri elimizi.

Binə çadırları daş otaq eylə,

Özün bu ulusu min budaq eylə...

Nə qədər xalqlar var yox bir mətəsi,

Çoxunun dili yox kəlmə ötəsi...

Bizim söykənəcək dayağımız var,

Hələ yol alacaq oylağımız var...

NƏSİMİNİ ANMAQ

Gəzdikcə şəhəri məst olur insan,
Hər tində, döngədə duyğulanırsan...
Adi mamırlı daş, ya paslı dəmir,
Ruhunu dincəldən bir ümid verir.
Bu şəhrin havasın udub Nəsimi,
Mütləq bu məsciddə olub Nəsimi...
Bu daşı, divarı görüb gözləri,
Yəqin o gümbəzə hopub sözləri...
Ruhuna min rəhmət, ya Seyyid Əli,
Yol açdın Ustaca, olmadı dəli...
Bu Cümə Məscidi qədimdən qədim,
Kitabı yazılı, söyləyir elim...
On iki yüz illik qoyub arxada,
Kimlər gəlib-keçib hamı ortada...

ƏHLİ-QƏLƏM

Şairlər şəhəri, təbiblər eli,
Yurda çıraq tutan ülama əli...
Nə qədər alimi, sənətkarı var,
Şamaxı həmişə olsun payidar...
Əfzələddin Xaqanisi bir düha,
İmadəddin Nəsimidən yox daha,
Seyid Əzim Şirvanidir, tək ancaq,
Kim nə bilir, bir də Sabir olacaq?
Abbas Səhət, ya da Hadi bu yerdə,
Könüllərin fatehidir zirvədə...

QİSSEYİ-KİTAB

Görklü Nəbi Xatəminin (s.o) eşqinə,
Əhli-beyt, Dədəm Qorqud eşqinə,
Şah İsmayıl Xətəinin eşqinə,
Azadlığın, Nəsiminin eşqinə,
Bu torpağın, üləmanın eşqinə,
Sazın – sözün, qələm – kağız eşqinə,
Yaradanım cığır açdı, yol açdı,
Arzu tutan qönçələrim gül açdı.
Mehriban Allahın Əziz adıyla,
Söhbətə başladım söz muradıyla.
Doqquz mərtəbəsi var bu söhbətin,
Əzəldən bilinə gərək niyyətin.
Nə qədər dəqiqsə arzu və istək,
Həyata o qədər asan keçəcək.
Bir həyat başlayıb, bitirəcəyik...
Dünyaya bir ibrət göstərəcəyik...

BİRİNCİ FƏSİL

FƏSLİ BAHAR

Miladın 1322 – siydi.

Bahar bayramından bir ay keçirdi.

Bir uşaq doğuldu Sübh azanıyla,

Hamı axışırdı göz aydınlığa.

Atası Sübhanın kefi kök idi.

Uşaq nur topu tək bir oğlan idi.

Əli kömək olsun etdilər alqış,

Atası adını söylədi Əliş.

Azan, İqaməsi söyləndi bir-bir,

Əli kömək olsun, adın Əlişdir.

Əlişin adına kəsildi qurban.

Qamu təcərəyə çatdı bu paydan.

Sübhanın yuxusu çin olmuşdu, çin.

Pay-ürüş paylandı hər qapı üçün.

Hamı dua etdi körpə balaya,

Dualar da yetdi Haqqu-Talaya.

Günlər bir-birini əvəz eylədi.
Əliş də böyüdü, pərvaz eylədi.
Dərsi-təlimini kamal eylədi.
Məntiqdə, hesabda birinci idi.
İslamı, ürfanı tamam-kamaldı.
Onu düşündürən bircə amaldı.
Qurub yaratmaqdı əzmi, amalı.
Məqsədi bir idi, memar olmalı.
Qəlbində niyyəti, dilində Allah,
Amalı yolunda etdi Bismillah.
Təbrizi, İraqı gəzdi, dolandı.
Dəməşqdə, Bağdadda ad-san qazandı.
Ömür vəfa etdi, döndü Vətənə.
Yaradan heç kimi salmaz çətinə.
Baharda doğuldu, yaz tək yaşadı.
Uğur onun dostu, yol yoldaşındı.
Dünyanın dörd yanı namını duydu.
Əliş Kərəmliydi, Sübhanogluydu.
Dövrünün ətrafda tək memarıydı.
Xəbəri Şimalda Knyaz da aldı...

İKİNCİ FƏSİL

ŞİRVANŞAH ŞEYX İBRAHİMİN HÜZURUNDA

Moskva Knyazı duyunca namı.

Gözünün önündə ucaldı damı.

Çoxdan arzusuydu daş qala tikmək.

Ancaq lazım idi bu işi bilmək.

Hər işi odundan, taxtadan olan,

Yoxdu məmləkətdə daşdan anlayan.

Knyaz Kərəmlini soraqlayarkən,

Gördüyü işləri varaqlayarkən...

Əliş Şamaxıda ocaq başında,

Hər axşam qonaqdı bir dost-tanışda...

44 yaşının içində idi.

Günləri beləcə rəvan keçirdi.

Qarlı qış kəsmişdi, qapını çoxdan,

Üç, dörd gün keçərdi Böyük Çillədən.

Əliş bəyə xəbər çatdı saraydan,

Elçilər yoldadır çıxıblar çoxdan...

Çiçəyi çıtladı, sevindi bir az.

Düşündü zaval yox, ta heç nə olmaz.

40-na keçəndə, 40-ından sonra,
Rəqəmlər çəkirdi Əlişi dara...
44-ə girəndən lap səksəkədə,
İki dörd salmışdı onu kəməndə...
İşindən, gücündən əli soymuşdu.
Doğma şəhərində yuva qurmuşdu.
İndi eşidəndə gavırdan xəbər,
Düşündü yəqin ki, ordadır zəfər...
Düz Böyük Çillənin 15-i günü,
Elçilər sarayda açdı yükünü.
Başda Qafur bəy, Baratinski,
10 da atlı idi Knyaz elçisi.
Xəbər alan kimi Şeyx İbrahimdən,
Yollandı saraya Kərəmli həməni.
Qafur bəy söhbətə oldu tərcüman,
Elçi danışdı Knyaz adından.
Şirvanşah tərəddüd içində idi,
Əlişi göndərmək heç istəmirdi.
Bir az Kərəmlinin xoşal ovqatı,
Əsas da Knyazın dost zəmanəti...

Azdırdı Şirvanşah Şeyx İbrahimi,
Gizlətdi bir anlıq İlahi fəhmi...
Qərara alındı olacaq səfər,
Şirin dil altında gizlənər zəhər...
Səfərə hazırlıq başladı o gün,
Qafilə hazırda, yetişdi o gün...
20-ci günüydü Böyük Çillənin,
Şəhər yola saldı öz elçilərin...
Qarlı bir gün idi, Günəşsə parlaq,
Gərək biz o günü heç unutmayaq...

ÜÇÜNCÜ FƏSİL

KNYAZ DİMİTRİ İVANOĞLU İLƏ ƏQD

Yorğun yolçuluğu vurdular başa,
Hamı Kərəmliyə deyirdi “yaşa”...
Dəstə Moskvaya çatmışdı çoxdan,
Kərəmli hesabın tutmuşdu yoxdan...
Bahar Bayramına yeddi gün qala,
Əqd imzalandı İvanoğluyla...
Miladın 1367-si,
14 mart idi, daha kəsəsi.
Knyazın marağı tək vaxtda idi,
Dörd il Əlişin vaxtı var idi...
Knyaz bu vaxtın müqabilində,
Sərhəd tanımırdı istəklərində...
İşi vaxtından tez bitirsin deyə,
Əliş tam ixtiyar aldı özünə...
Knyaz Dimitri dedi: - “Ey Boyar,
Bu gündən olmusan külli-ixtiyar”
Şamaxılı Bəy Ər olmuşdu Boyar,
İşində ağaydı, külli-ixtiyar...

Əqdi dörd ilə bağlasalar da,
Kərəmli üç ili tutdu hesabda.
Aylıq məvacibi üç yüz qızıl pul,
Əgər sonunda iş olsa qəbul,
Zəhmət haqqını tam alacaqdı,
Haqq-hesab Üsuli-Şərq olacaqdı.
Hər iş yüz ölçülüb, bir yol biçildi,
Mənzil Annagilin evi seçildi.
Knyaz bütün xərci boynuna aldı.
Annanın atası narazı qaldı.
Əlişi qorumaq məsələsində,
Knyaz istəmirdi güzəştə gedə.
Yeddi seçmə əsgər verdi Əlişə,
Əlişə güvəndi Yeqor Buliçə.
Elə ki, hər işə aydınlıq gəldi,
Kərəmli “Qurana” and içib dedi:
-“Kərəmli Qalası inci olacaq,
Bu şəhri min illər o qoruyacaq”...

DÖRDÜNCÜ FƏSİL

KƏRƏMLİ QALASININ TİKİNTİSİ

Bütün vacibləri salıb sahmana,
Kərəmli yerləşdi öz otağına.
Knyazın bacısı eviydi bura,
Əri Bobrokov da sahib onura.
Annayla otağı eyni qatdaydı,
Kərəmli bu haldan ehtiyatdaydı.
Elə birinci gün duymuşdu bunu,
Anna gizlin-gizlin seyr edir onu...
Bu işi almayıb elə ciddiyyə,
Kərəmli yollandı tez tikintiyə.
Bütün işçiləri tək-tək o seçdi,
Min ölçdü, yüz ölçdü, bircə yol biçdi...
Bütün işçilərlə eylədi söhbət,
İşin mükafatı olacaq əlbət.
Bahar bayramını qeyd etdi Əliş,
Annanı heyvətə salmışdı bu iş...
Anna çox cavandı, qızı yerində,
Süzərdi Əlişi heyvət içində...

Tikinti işləri tamam hazırdı,
Sadəcə ilk daşı qoymaq qalırdı,
Bahar bayramından dörd gün keçəndə,
Knyazın özünün dediyi gündə.
Blaqoveşeniye, 25 –i mart,
Bütün şəhər əhli tamam qaldı mat...
Müsəlman Kərəmli kilsəyə getdi,
Məryəm Anaya dualar etdi...
O da hamı kimi şam yandırmışdı,
İsa Məsihdən söhbət açmışdı.
Kilsədən gəldilər qala yerinə,
Knyaz təməl daşın qoydu yerinə.
Yepiskop “İncil”-dən oxudu bir az,
Kərəmli “Quran”-dan ucaldı avaz...
Belə xeyir-dua söylədi hamı,
Yaradan bol etsin işdə ilhamı...

BEŞİNCİ FƏSİL

ƏLİŞ VƏ ANNA

İşlər vüsət alıb, lap qızışmışdı,
Kərəmlinin başı bərk qarışmışdı...
Süfrədə, dəhlizdə, iş otağında,
Bir cüt göz gəzirdi daim yanında...
Anna gözlərini çəkmirdi ondan,
Baxmaq istəyirdi elə yaxından...
Hərdən baxışları toqquşan zaman,
Əliş lap çaşırdı utandığından...
44-ün içində olsa da hələ,
Saçından bir tük də verməyib yelə.
Zil qara saçları, şəvə bığ-saqqal,
Boy-buxun yerində, sifəti xoşhal.
Zirəklik, çeviklik işdə məharət,
Annanı büsbütün eyləmişdi məst...
Aşkarda, gizləndə olmuşdu kölgə,
Son vaxtlar Kərəmli gəlmişdi təngə...
Bilmirdi nə etsin, nədədi çözümlər,
Bitmişdi canında ta taqət, dözüm...

Kərəmli güləruz, mehriban idi,
Bu halı Annaya ümid verirdi...
Cavabsız olsa da eşqi Ananın,
Köləsi olmuşdu artıq qalanın...
Hər gün Kərəmlinin yanında idi,
Sanki, ruhu onun canında idi...
Əliş də qaladan söhbət edərdi,
Kərəmli Qalası yekdir deyərdi...
Əliş danışdıqca baxardı Anna,
Onun gözlərində axardı Anna...
Beləcə günləri çatıb baş-başa,
Sonunda işləri vurdular başa...

ALTINCI FƏSİL

KƏRƏMLİ QALASI HAZIRDIR

Qala hazır oldu, gəldi münsiflər,

Hamı alqış dedi, var olsun əllər...

Gizlədə bilmirdi heç kim heyrətin,

“Kərəmli” incidir, tayı yox, çətin...

Knyaz alqışları qəbul eylədi,

Hamı çox sevindi, bayram eylədi...

YEDDİNCİ FƏSİL

BÖYÜK KNYAZIN HİYLƏSİ

Ya orda, bəlkə də ondan çox əvvəl,

Knyazın vədini daladı zaval...

Şübhə toxumları düşdü qəlbinə,

Qorxdu tay tikilə onun “Kremlı”-nə...

Düşünüb, daşınıb verdi qərarı,

Dedi: - “Sabah yola, salaq memarı”

Tapşırıldı bir gözəl məclis qurulsun,

Sonunda memarın boynu vurulsun...

SƏKKİZİNCİ FƏSİL

QANLI ZİYAFƏT

Miladın 1371-iydi,
İyunun 22-si məclis quruldu.
Hamı təriflədi, dedi sağlıqlar,
Məclisdə qalmadı daha sayıqlar...
Əliş müsəlmandı içmirdi şərab,
Annanın baxışı verirdi əzab...
Məclis sona çatdı dikəldi Knyaz,
Hesab tam ödəndi nə çox, nə də az...
Anna da göz yaşı tökdü nə qədər,
Knyaz sağollaşıb gedənə qədər.
Annanın anası yaxına gəldi,
Əlişlə yaşıddı, ya az böyükdü.
Yolun açıq olsun, salamat yaşa,
Annamın ilk eşqi toxunub daşa...
Bəlkə getməyəsən, qalasan burda,
Anna sənə baxıb özün ovuda...
Son vaxtlar Əliş də düşmüşdü tora,
Şeytana lənətlə çatmışdı bura...

Yenə də bir lənət dedi şeytana,
Bu vaxt dəli kazak girdi meydana...
Qılıncı siyirib çapdı arxadan,
Var güclə bir nərə çəkdi ataman...
Əlişin bədəndən ayrıldı başı,
Ananın durmadı bir an göz yaş...
Hər şey elə ani, qəfil oldu ki,
Əlişin özü də olmuşdu iki...
Biri başsız bədən qalmışdı yerdə,
Biri bədənsiz baş uçurdu göydə...
Sərxoş, sərsəm kazak xurcun eşirdi,
Anna saçın yolub, şivən edirdi...
Havadan asılı qalmışdı Əliş,
Elə bil Annanı indicə görmüş...
İstədi Annanı sakit eləsin,
Getmirəm, qalırım, burdayam desin...
Heyhat, kim eşidər tay onun səsin,
Elə bir yerdədir gedər, gəlməzsən...
Nəhayət anladı bunu Kərəmli,
İndi çox uzaqdan gördü “Kremlı”...

DOQQUZUNCU FƏSİL

ANNA SƏDAQƏTİ

Anna saçın yolub, edirdi şivən,
Əliş çalışırdı tutsun əlindən...
Əlindən tuturdu duymurdu Anna,
Üzündən öpürdü görmürdü Anna...
Talada hay-həşir qopmuşdu yaman,
Yox idi Əlişi bir kimsə duyan...
Talandı karvanı, soyuldu nəşi,
Belə naqisliyin olmayıb eşi...
Knyaz da qayıtdı, sanki, xəbərsiz,
Əliş dəfn olundu, qüsul-kəfənsiz..
Anna saçın yolub verdi yellərə,
Getdi ibadətə qürbət ellərə...
Məzarı başına gələrək hərdən,
Hədiyyə gətirdi güldən, çiçəkdən...
Uzun zaman oldu çəkdilər həsrət,
Bir-birin duymayıb etdilər söhbət...
Vüsal da var imiş demə qismətdə,
Bir gün anlaşıdılar qəfil söhbətdə...

Hər dəfə Annaya yazıq deyənlər,
Cansız bədənini yolda gördülər...
Moskva-Smolensk, 9-cu verst,
Yolun kənarında bitmişdi həyat...
O vaxt ki, Kərəmli duymuşdu onu,
Həyatın onunçün çatmışdı sonu...
İndi həmin yerdə hər il qumrular,
İyunda, iyulda nəğmə oxurlar...

KAMİLLİK

Yaradan ağılı verib bərabər,
Kamillik axtaran zəka cücərdər.
Dərsi başqasını səhvindən alan,
İnsanlar içində ən kamil olan.
Belə söyləmişdir sevimli müdrik,
Təcrübə bir daraq, kəlsək, neynirik...
“Rəbbi zədni ilmən “-deyənlərə,
Xoş ətir, rahiyyə yayan güllərə,
Ey uca Yaradan yardım et hər dəm,
Adın duamızda yaşasın müdəm...

HƏQİQƏT

Yaşamın mənası, qayəsi təkdir,
Bizə məlum olan həqiqət yekdir.
Kəşf etmək, olanı tapmaq deməkdir.
Tapmaq, var olana yetmək deməkdir...
Təsadüf istəklə görüş anıdır,
Zərurət arzusunun qol-qanadıdır...
Qəza da, qədər də bizimlə yaşar,
Taledən istəyən, qismətdən alar...
Ustac bu sözləri demir boşuna,
Baxmayın heç onun cavan yaşına...
Bir bilsən ruhunun kim olub dostu,
Bu üzdən başının tacı da usdu...

NƏSİHƏTNAMƏ

İşin heç çətini, asanı yoxdu,

Qəlbi saf olanın gözü də toxdu.

Bir “Ol” – a bağlısa, dünya da nə var,

Bir düşün çətinlik bəs nədə olar?

Uca Yaradanın gücü sınırsız,

Nəyi istəyirsiniz, onu alırsız...

Həyat dediyinin düsturu budu,

Nə istəyirsən, aldığın odu...

Məqsəd aydın olsun, niyyət də təmiz,

Zəhmətin bəhrəsin görəcəksiniz...

MÜNACAT VƏ SON

Zaurun əlləri boşda qalmadı,

Arzusu qələmdə güldü, ağladı...

Uslu-uslu neçə dastan bağladı,

Razıdır, min şükür Yaradan haqdı...

Ustac babalardan alıb mirası,

Sevən seviləcək, olmayın ası...

Təvəqqem şükr edin, eyləyin alqış,

Arzu, istəyiniz olmasın qarğış...

Cəlal sahibinə sığının hər an,

Məqama güvən yox heç vaxt, heç zaman...

ZAMAN VƏ MƏKAN

Uca yaradanın verdiyi güclə,
Qəlbimdə açdığı cığırla, izlə...
Zaman qeyd olundu əlbət, Miladi.
Məkan Bakı şəhri qeyri-iradi.
7-si iyunda, axşam 7-də,
2018 olundu siftə...
Girişdən birinci fəsilə kimi,
Hamısı yazıldı elə o günü...
Sonra ötən günlər naz etdi qələm,
Oturub gözlədim nə edə billəm?
Bir də 20-si axşam 7-də,
Qələm felə keçdi, mən də bihudə...
Fəsillər də bitdi, gəldik buracan,
Qaldı bir şükranlıq, bir zaman, məkan.
2018 Miladi ilə,
21-i iyun Sübh azanıyla,
Qələm də ayrıldı həməən kağızdan,
Şükür, həmdü-səna qopdu ağızdan...

21-i iyun doğmuşdu Günəş,
Qələmin canında yeni bir atəş...
İndi bu sözləri vərəğə yazır,
Cism bu masada, ruh yolun azır...
Yeddi yüz əvvəlin bu çağlarında,
Moskva yolunda, yol qırağında...
Bitmiş bir ömürün dastanını yazır,
Bitmişdir bu əsər, artıq tam hazır...

ŞÜKRANLIQ

Min şükür Yaradan, şükür hikmətə,

Başladıq, son verdik qəmli söhbətə...

Əlişin, Annanın ruhu şad olsun,

Oxuyub, dinləyən payidar olsun...

22.06.2018. (11:00) Bakı.

ZAUR USTAC HAQQINDA

Zaur Ustac 8 yanvar, 1975-ci ildə Bakı şəhərində anadan olmuş, ilk təhsilini Ağdam rayonunun Yusifcanlı kənd orta məktəbində almış, ardıcıl olaraq Bakı Dövlət Universitetində, Bakı Ali Birləşmiş Komandanlıq Məktəbində, Beynəlxalq İxtiraçılıq və Biznes İnstitutunda və Şamaxı Humanitar Kollecinə davam etdirmişdir. Birinci Qarabağ müharibəsinin iştirakçısı və hal hazırda ehtiyatda olan zabitdir. Zaur Ustac 1988-ci ildən etibarən dövrü mətbuatda çıxış edir. "Qızıl Qələm" Mükafatı laureatı, AJB-nin üzvü olan Zaur Ustac «Yazarlar» jurnalının təsisçisi və baş redaktorudur. Zaur Ustac «GÜNAYDIN» («AĞÇİÇƏYİM»), «İSTƏMƏZDİM ŞAIR OLUM HƏLƏ MƏN», «GÜLZAR», «ŞEHÇİÇƏYİM», «MƏHDUD HƏYDTİN MƏCHUL DÜŞÜNCƏLƏRİ», «MUM KİMİ YUMŞALANDA», «BAYATILAR», «BALÇİÇƏYİM», «BƏRZƏXDƏ», «GÜLÜNÜN ŞEİRLƏRİ» «SEVİN Kİ, SEVİLƏSİZ...», «QƏLBİMİN AÇIQCASI», «USTADNAMƏ», «NİŞANGAH», «ÇƏHRAYI KİTAB» «OTUZ İLDİR ƏLDƏ QƏLƏM» kimi şeirlər kitablarının, «USUBCAN ƏFSANƏSİ» adlı məqalələr toplusunun və Azərbaycan Respublikasının Milli Qəhrəmanı Gizir Mübariz İbrahimovun əziz xatirəsinə həsr olunmuş «ORİYENTİR ULDUZU» kitabının müəllifidir.

HAQQINDA YAZILAN KİTABLAR:

1. Hacıxanım AİDA "ÖMRÜN ANLARI " Bakı - 2018. PDF: [HXA-OMURAN](#)
2. Hacıxanım AİDA "OTUZ ŞEİR, OTUZ FİKİR " Bakı - 2018. PDF: [HXA-OTUZFIKİR](#)

YAZARLAR.AZ

ZAUR USTACIN KİTABLARI:

"GÜNAYDIN" ("AĞÇİÇƏYİM") Bakı - 2010. (Bu günə qədər bir dəfə nəşr olunub və elektron variantı var.) [ZU — GAC](#)

"İSTƏMƏZDİM ŞAIR OLUM HƏLƏ MƏN" Bakı - 2010. (Bu günə qədər bir dəfə nəşr olunub və elektron variantı var.) [ZU — İSOHM](#)

"GÜLZAR" Bakı - 2011. (Bu günə qədər bir dəfə nəşr olunub və elektron variantı var.) [ZU — G](#)

"MUM KİMİ YUMŞALANDA" Bakı - 2011. (Bu günə qədər iki dəfə nəşr olunub və elektron variantı var.) [ZU — MKY](#)

"MƏHDUD HƏYATIN MƏCHUL DÜŞÜNCƏLƏRİ" Bakı - 2011. (Bu günə qədər iki dəfə nəşr olunub və elektron variantı var.) [ZU — MHMD](#)

"ŞEHÇİÇƏYİM" Bakı -2011. (Bu günə qədər bir dəfə nəşr olunub və elektron variantı var.) [ZU — SC](#)

"BALÇİÇƏYİM" Bakı - 2012. (Bu günə qədər bir dəfə nəşr olunub və elektron variantı var.) [ZU — BC](#)

"BƏRZƏXDƏ" Bakı - 2014. (Bu günə qədər bir dəfə nəşr olunub) [ZU — B](#)

"NİŞANGAH" Bakı - 2016. (Bu günə qədər iki dəfə nəşr olunub və elektron variantı var.) [ZU — N](#)

"ORİYENTİR ULDUZU" Bkı -2011. (Bu günə qədər beş dəfə nəşr olunub və elektron variantı var.) [ZU — OU](#)

"GÜLÜNÜN ŞEİRLƏRİ" Bakı - 2011. (Bu günə qədər üç dəfə nəşr olunub və elektron variantı var.) [ZU — GS](#)

"SEVİN Kİ, SEVİLƏSİZ" Bakı - 2014. (Bu günə qədər bir dəfə nəşr olunub və elektron variantı var.) [ZU — SKS](#)

"BAYATILAR" - " زائور اوستاج " باياتيلار " - Bakı -2014. (Bu günə qədər iki əlifba ilə üç dəfə nəşr olunub və elektron variantı var. Təbrizdə yayımlanıb.) [ZU — BAY](#)

"QƏLBİMİN AÇIQCASI" Bakı - 2016. (Bu günə qədər bir dəfə nəşr olunub və elektron variantı var.) [ZU — QA](#)

"USTADNAMƏ" Bakı - 2016. (Bu günə qədər bir dəfə nəşr olunub və elektron variantı var.) [ZU — U\(KHK\)](#)

"USUBCAN ƏFSANƏSİ" (MƏQALƏLƏR) Bakı - 2017. (Bu günə qədər bir dəfə nəşr olunub və elektron variantı var.)[ZU — USUB](#)

"ÇƏHRAYI KİTAB" Bakı – 2017. (Bu günə qədər iki dəfə nəşr olunub və elektron variantı var.)[ZU — CK](#)

"OTUZ İLDİR ƏLDƏ QƏLƏM" Bakı – 2018. (Bu günə qədər bir dəfə nəşr olunub və elektron variantı var.) [ZU — OƏQ](#)

YANDIRILMIŞ (LƏĞV OLUNMUŞ) KİTABLAR:

"93 – ün yayı və ya bir qaşığı qatıq", Roman, Bakı – 2011. (Bərpa olunacaq.)

"2016", Povest, Bakı – 2011. (Bərpa olunacaq.)

MÜƏLLİFİN YUXARIDA SƏDALANAN ÖZ KİTABLARINDAN ƏLAVƏ ŞEİRLƏRİNİN YER ALDIĞI ANTOLOGİYA VƏ TOPLULAR DA VAR:

“ZİRVƏ” antologiyası. Bakı – 2017. (Sona xanıma və Vüsal bəyə təşəkkürlər.)(Bu günə qədər bir dəfə nəşr olunub və elektron variantı yoxdur.)

“RUHUMUZUN TURAN ƏTRİ” “Dədə Qorqud” kitabxanası seriyasından. Bakı – 2017. (Balayar müəllimə, Sabir müəllimə, Mehman müəllimə təşəkkürlər.)(Bu günə qədər bir dəfə nəşr olunub və elektron variantı yoxdur.)

“MƏQAM” Toplu. Bakı – 2017. (Hacıxanım Aidaya təşəkkürlər.)(Bu günə qədər bir dəfə nəşr olunub və elektron variantı var.)[HXA - M](#)

ASKEF –in yayımladığı “KARABAĞD’AN, KERKÜK’DEN ÇANAKKALE’YE”

(şiir seçkisi) antologiyası. Türkiyə– 2017. (Günel xanıma, Sayman Aruz bəyə, Sona xanıma və Savaş Ünal bəyə təşəkkürlər.)(Bu günə qədər bir dəfə nəşr olunub və elektron variantı yoxdur.)

Yazarın bu günə qədər ənənəvi qaydada nəşr olunmuş bütün kitablarının elektron variantları var. Hamı üçün tam pulsuz və təhlükəsiz əlçatanlığı təmin etmək məqsədi ilə Zaur Ustac yaradıcılığının 30 iliyi yubley tədbirləri çərçivəsində təkrar EK nəşrlər olacaq.

FAYDALI MƏLUMATLAR:

- [ƏSAS SƏHİFƏ](#)
- [ƏLAQƏ](#)
- [ŞEİRLƏR](#)
- [MƏQALƏLƏR](#)
- [FAYDALI](#)
- [KİTABLAR](#)

BLOQLAR:

1. <https://zauryazar.wixsite.com/zaurustac>
2. <https://ustacaz.wordpress.com/>

Qeyd:

“Mütəlibə” zamanı mütəlibinizi düzgün seçin... – hörmətlə: **Zaur Ustac**

YAZARLAR.AZ

MÜNDƏRİCAT

ƏLİŞ VƏ ANNA (Poema).....	3
ZAUR USTAC HAQQINDA.....	53
HAQQINDA YAZILAN KİTABLAR.....	53
ZAUR USTACIN KİTABLARI.....	54
MÜNDƏRİCAT.....	57

Zaur USTAC

(Mustafayev Zaur Mustafa oğlu)

“ƏLİŞ VƏ ANNA”

(Poema)

Texniki redaktor: Tunc AY

Rəssam və tərtibatçı: Gülü

Kitab “Yazarlar”-in kompüter mərkəzində yığılıb.

Təşkilati dəstək: www.ustac.az (Qeyri- kommertiya)

Elektron Kitab Zaur Ustac yaradıcılığının 30 illik yubiley tədbirləri çərçivəsində nəşr olunan 21-ci kitabdır. (Y-30-EK-21-ZU)

Redaktə və bütün hüquqlar müəllifə məxsusdur.

Bütün hüquqlar qanularla qorunur.

Çapa imzalandı: 21.06.2018.

Qiyməti: PULSUZ.

Əlaqə: zauryazar@mail.ru

(+994)777110575

F/b: [Zaur Ustac](http://ZaurUstac) .

Kiatab “Red N Line MMC” – nin mətbəəsində çap olunub.

Tel.: (+994 12) 408 09 84 sayt: . <http://www.rednline.az/>

Qeyd:

Üzqabığının müəllifi : **Gülü (Mustafayeva Gülüza Zaur qızı)**